

Handläggare:
Johanna Engman Telefon 08-508 33702
Ingrid Olsson Telefon: 08-508 33810

Till
Utbildningsnämnden 2007-04-19
Kommunstyrelsen

Underlag till utbildningsnämndens budget för 2008 och inriktning för 2009 och 2010

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden beslutar följande

1. Utbildningsnämnden godkänner underlaget till budget för 2008 och inriktning för 2009 och 2010. Underlaget överlämnas till kommunstyrelsen.

Thomas Persson
Direktör

Per Engback
Avdelningschef

Göran Isberg
Avdelningschef

Carina Nilsson
Avdelningschef

I Vad ligger framför oss?

I detta dokument presenteras ett antal frågor som påverkar verksamhetens utveckling och ekonomi under planeringsperioden. Till utbildningsnämnden överlämnas dessutom bilagan Omvärldsbevakning som innehåller ytterligare information.

Under de närmaste åren kommer ett stort antal förändringar inom skol- och utbildningsområdet att utredas och beslutas på den statliga nivån. En ny skollag ska utarbetas, likaså en ny gymnasieförordning. Konsekvenserna för staden behandlas när förslagen blir mer kända.

Översiktliga, långsiktiga elevantalsprognoser presenteras nedan för grundskola och gymnasieskola. Utvecklingen av antalet barn, elever och studerande under åren 2008-2010 på grund av demografiska förändringar, förändrad efterfrågan och ändrade behov redovisas i bilaga 2. Alla bedömningar är med förbehåll för konsekvenser av avknoppning och konkurrensutsättning. Rationaliseringar kan krävas inom områden som inte kan anges idag.

Lokalfrågor behandlas inte i detta underlag. De frågorna aktualiseras i samband med verksamhetsplan 2 för 2007, där en ny lokalförsörjningsplan för hela ansvarsområdet ska behandlas.

2 Ärendets beredning

Detta underlag har tagits fram inom utbildningsförvaltningen. Stadsdelsförvaltningarna har medverkat med underlag när det gäller verksamheter för vilka ansvaret övergår till utbildningsnämnden per den 1 juli 2007.

3 Kommunfullmäktiges inriktningsmål

Staden ska vara en attraktiv plats för boende, företag och besök

- Utveckling inom sfi och övrig vuxenutbildning av yrkesinriktade utbildningar i samverkan med stadsdelarna och inom länet ska fortsätta.

Valfriheten ska öka

- Vux-peng och sfi-peng ska införas i Stockholm under 2008.

Skola för kunskap

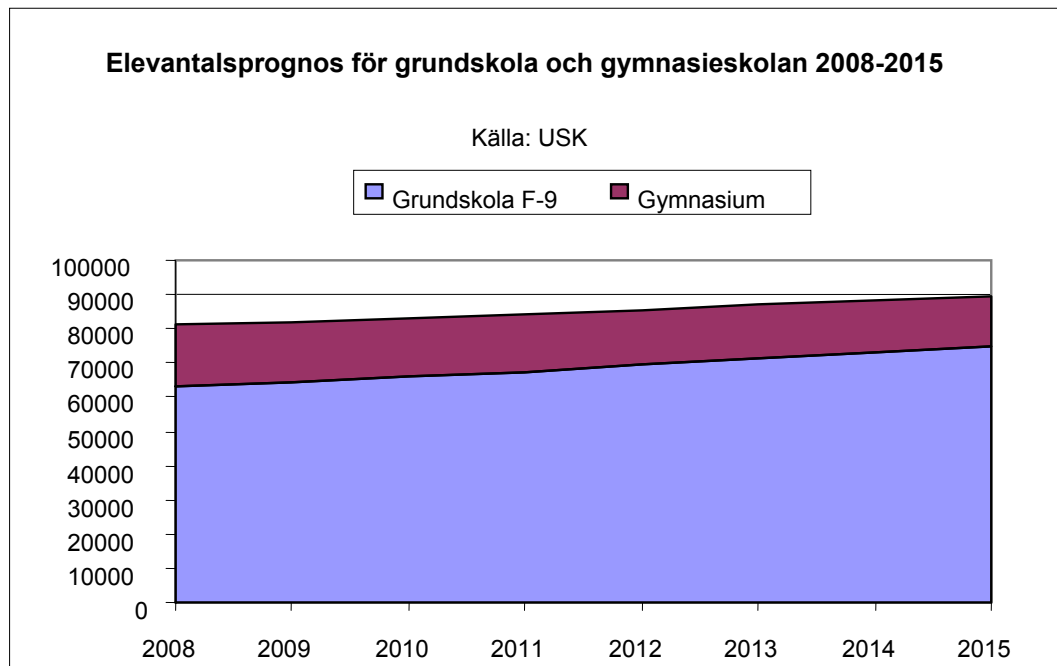
- Stadens skolor ska få aktivt stöd och uppmuntran i utvecklings- och kompetensutvecklingsinsatser.
- Satsningar ska ske inom de prioriterade områdena utveckling av yrkesutbildningen, matematik, naturvetenskap, IT-pedagogik, läs-, skriv- och språkutveckling, likvärdig bedömning och elevers delaktighet i och ansvar för det egna lärandet.
- Arbete pågår kring mål och uppdrag avseende utvärdering av elevernas kunskaper, skriftliga omdömen, läraryrkets status, kompetensutveckling, ledarskap, lokalförsörjning m.m.
- Utveckling ska ske av informations- och kommunikationsteknik i utbildningen och i administrationen.
- Nyckelfrågor inom personalområdet är kompetensförsörjning, chefsförsörjning (inklusive mångfaldsorienterad chefsrekrytering) samt frågor om villkor och förmåner.

Ekonomisk hushållning och sänkt skatt

- Avgörande för nämndens ekonomi är elevers och föräldrars val av skola. Profilerings- och kursutbud ska dels höja kvaliteten i utbildningen och dels möta elevernas önskemål.
- En plan för upphandling och konkurrens kommer att upprättas under 2007.

4 Elevantalsprognoser för grundskola och gymnasieskola 2008-2015

Grundskolan är den skolform i vilken elevantalet ökar mellan 2008-2015. I grundskolan och gymnasieskolan ökar antalet elever från cirka 81 000 till cirka 90 000 elever mellan 2008-2015 enligt de av utrednings- och statistikkontoret, USK, utarbetade elevantalsprognoserna. Nedan beskrivs prognosen för respektive skolform. Beräknat antal barn, elever och studerande under åren 2008-2010 redovisas i bilaga 2.

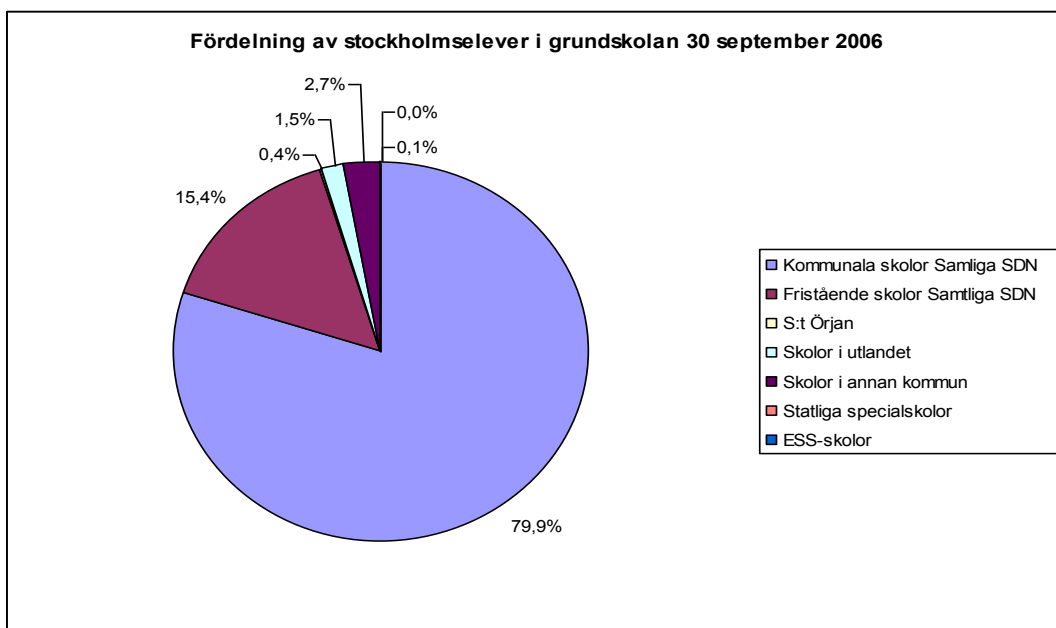
4.1 Elevantalsprognos för grundskolan - sammanställning

Prognosen är baserad på Stockholms stads elevregister och USK:s befolkningsprognos 2006. Den version av elevregistret som använts avser läget 2006-09-30. Särskoleelever ingår inte i underlaget.

Utveckling av elevantalet i grundskolan 2000-2006

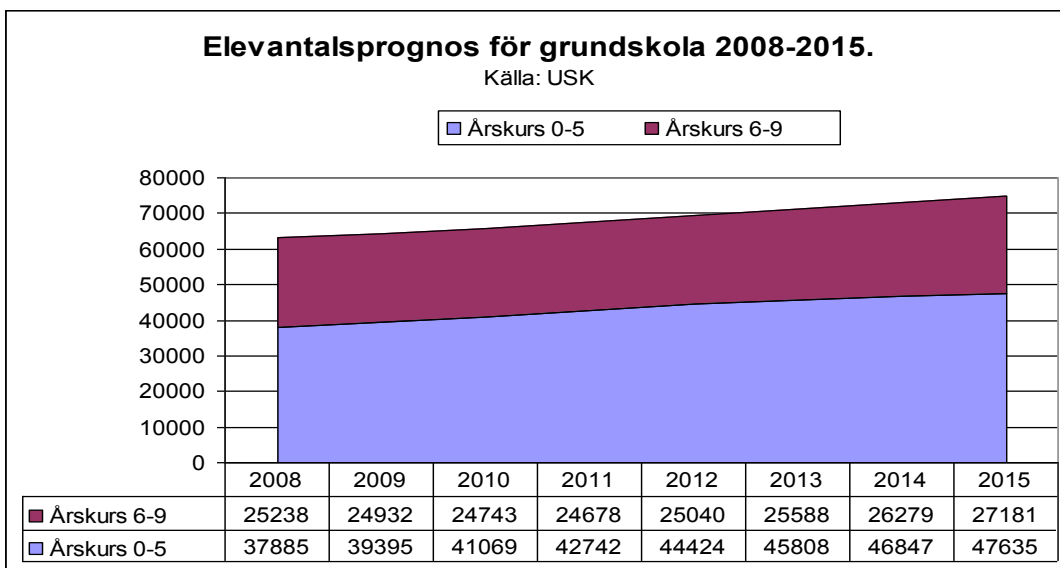
Det totala elevunderlaget under åren 2000-2006 uppvisar inga större skillnader. En topp nåddes år 2002. Fördelningen av elevantal mellan olika huvudmän har förändrats:

- Mellan år 2000-2006 minskade antalet elever i grundskolan med cirka 6 300 elever till totalt cirka 61 400 elever. År 2000 hade stockholms kommunala skolorna cirka 88 procent av elevunderlaget och år 2006 nästan 80 procent.
- De fristående skolorna hade år 2000 cirka 6 800 elever eller nästan 9 procent av det totala elevunderlaget. År 2006 uppgick elevantalet till cirka 11 800 elever eller cirka 15 procent av det totala elevunderlaget.
- Andelen elever i grundskola i annan kommun har nästan fördubblats under åren 2000-2006 till knappt 2 100, vilket motsvarar ca 3 procent av elevunderlaget.

Elevantalsprognos 2008-2015 för grundskola

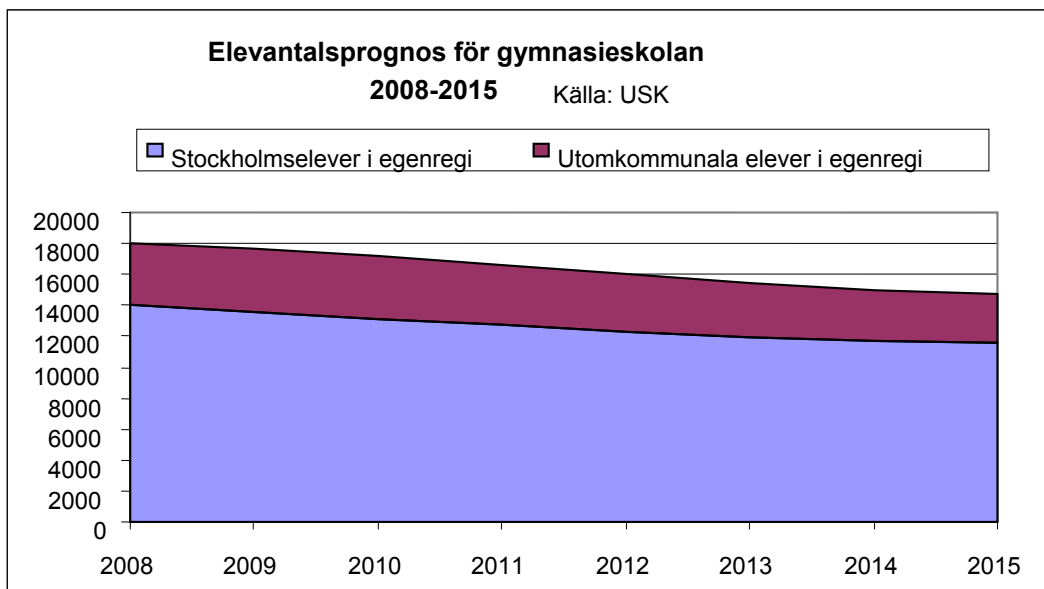
Prognosen för grundskolan visar på en ökning av elevantalet. Fram till 2010 ökar elevantalet i grundskolan med cirka 2 700 elever och mellan 2008-2015 är ökningen cirka 12 000 elever. Fram till 2010 är ökningen dock lite olika för de olika skolåren. Under planeringsperioden sker elevantalsökningarna främst i de lägre skolåren F-3. Skolår F-5 ökar med cirka 3 200 elever och i skolår 6-9 minskar elevantalet med cirka 500 elever. En ökning av elevantalet i skolår 6-9 sker först 2012.

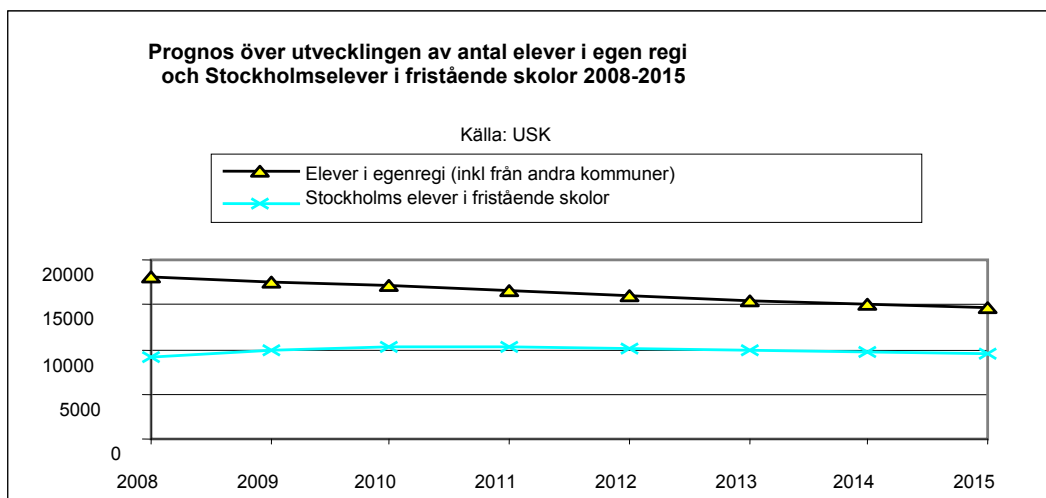
4.2 Elevantalsprognos för gymnasieskolan

Elevantalsprognosen för gymnasieskolan har USK utarbetat i samarbete med utbildningsförvaltningen. Prognosen bygger på tre olika datamaterial: stadens officiella befolkningsprognos, regionplane- och trafikkontorets befolkningsprognos för länet och elevregister som tillhandahållits av utbildningsförvaltningen.

Enligt prognosen sjunker elevantalet i gymnasieskolor i stadens egen regi med cirka 3 300 personer mellan 2008-2015. Nedgången kan relateras till den demografiska utvecklingen av befolkningen i åldern 16-19 år i länet och riket i övrigt, men också till att allt fler väljer en fristående gymnasieskola. Under planeringsperioden 2008-2010 beräknas elevantalet i stadens gymnasieskolor sjunka med cirka 900 elever till cirka 17 100 elever.

Antalet Stockholmselever i fristående skolor beräknas öka med cirka 1 000 elever till cirka 10 200 elever. Efter 2011 väntas enligt prognosen en nedgång i elevantalet ske i såväl kommunalt som fristående gymnasium, beroende på den minskning av befolkningen i åldersgruppen 16-19-åringar som förväntas.

5 Nämndens verksamhetsområden

5.1 Förskoleklass, grundskola, obligatorisk särskola och skolbarnsomsorg

Stadsdelsförvaltningarna har medverkat med underlag när det gäller förskoleklass, grundskola, obligatorisk särskola samt skolbarnsomsorg; verksamheter för vilka ansvaret överförs till utbildningsnämnden per den 1 juli 2007. Någon fullständig bild av området kan inte ges i detta ärende, t.ex. kommer frågor om skollokaler att behandlas i lokalförsörjningsplanen i samband med den andra verksamhetsplan för 2007 som ska behandlas av utbildningsnämnden i maj.

I stadsdelarnas underlag pekas på ett antal områden som i särskild utsträckning påverkar verksamheten under perioden:

- Elevtalsprognoser och elevrörelser
- Skollokaler; kapacitetsfrågor, samverkan kring lokaler
- Översyn av skolpliktsområden, upptagningsområden
- Behov av övergripande planering av särskolan
- Samarbete och samverkan med förskola, socialtjänst, landsting, (lärar)högskolor och universitet
- Vikten av att hitta former för VFU. Många strategiska frågor hör till detta område
- Behov av att hantera ett antal konstaterade problem för att uppnå målen

Förslag till effektiviseringar anges, t.ex: kontrollera måluppfyllelsen på ett mindre antal strategiska (utslagsgivande) mål. Utarbeta en genomtänkt plan för kvalitetsarbetet med ett fåtal tillhörande gemensamma mätinstrument. Inför gemensamma formulär och mallar för t.ex. individuell utvecklingsplan och åtgärdsplan. Satsningar inom IT-området både som ett pedagogiskt verktyg inom skolan och som ett verktyg för att effektivisera rutiner inom administrationen – även lärarnas administrativa arbete. e-portfolio bör utvecklas så att kommunikationen mellan skola och hem underlättas. Lisa-systemet (Lisa Självservice) bör införas i skolenheterna för att effektivisera personal- och lönehanteringen.

Redan nu pågår arbete kring ett flertal av de ovan angivna områdena. I kommunfullmäktiges budget för 2007 angavs för utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ett antal mål och ett antal ”uppdrag”/ska-krav med anknytning till utvärdering av elevernas kunskaper, skriftliga omdömen, läraryrkets status, kompetensutveckling, ledarskap, lokalförsörjning m.m. I samarbetet kring överföring av ansvar från stadsdelsnämnderna till utbildningsnämnden har också ett antal av dessa områden identifierats som nyckelområden.

En gemensam strategi för hela stadens skol- och utbildningsväsende krävs i flera av de utvecklingsfrågor som aktualiseras.

5.2 Gymnasieskola

Förvaltningen har för avsikt att gå igenom alla gymnasieskolors organisation och verksamhet, bl.a. med avseende på profilering och kursutbud. Profilering och kursutbud ska dels höja kvaliteten på gymnasieutbildningen och dels möta elevernas önskemål. Flexibiliteten ska öka bl.a. genom arbetsformer och arbetssätt som möjliggör för elever att gå fortare fram i sina studier. Under perioden ska profilerade utbildningar med högt ställda krav i matematik, naturvetenskap och språk starta. Förändringar kan bli aktuella också för att förbereda inför den kommande reformeringen av gymnasieskolan.

Prioriterade utvecklingsområden

Prioriterade områden under perioden är utveckling av yrkesutbildningen, matematik, naturvetenskap, IT-pedagogik, läs-, skriv- och språkutveckling, likvärdig bedömning och elevers delaktighet i och ansvar för det egna lärandet.

Inom de yrkesförberedande gymnasieprogrammen fokuseras på att förbättra kvaliteten på den arbetsplatsförlagda utbildningen, förstärka branschsamverkan och intensifiera arbetet med att integrera kärn- och karaktärsämnen. I detta arbete tillvaratas erfarenheter från ett antal kompetensfondsprojekt. Fler yrkesförberedande utbildningar tas fram i nära samarbete med bransch och näringsliv, liksom utbildningar med lärlingsliknande former. I princip alla individuella program är organisatoriskt knutna till något av de mer yrkesförberedande programmen. Syftet är att underlätta för eleverna att gå över till det nationella programmet när de blivit behöriga.

För att säkerställa en fortsatt utveckling inom matematik har samordnare anställts för läsåren 06/07 och 07/08. De ska samordna erfarenheterna från insatser inom området som t.ex. Matematikvisionen, samverka med grundskolans matematikutvecklare i ett F-18-perspektiv och ordna särskilda insatser för matematiklärare.

Under perioden ska insatser ha genomförts på samtliga gymnasier för att stödja elevers läs- och skrivutveckling genom kompetensutveckling av bibliotekarier, specialpedagoger och lärare samt upprustning av biblioteken, med t.ex tekniska hjälpmedel och läsprogram för datorer.

Inom gymnasiesärskolans ram planeras under hand flera mindre grupper/inriktningar för elever med funktionshinder/svårigheter förutom förståndshandikappet. Utbildning i mindre enheter krävs för elever med diagnosen ADHD, för utåtagerande elever, för dem med svårare psykiska besvär samt för dem med sociala problem.

Uppföljning av ungdomar 16-19 år

Från den 1 juli 2007 tar utbildningsnämnden över ansvaret för uppföljningen av ungdomar i åldrarna 16-19 år, vilka inte återfinns i gymnasieutbildning. För dessa ungdomar skräddarsys utbildningsinsatser. Mindre grupper med olika inriktningar förläggs till flera platser runt om i staden, för att tillgodose elever med olika behov. Berörd stadsdel ska informeras om vilka elever som inte deltar i gymnasieutbildning.

5.3 Utbildning för vuxna

Antalet sfi-studerande har ökat kraftigt. På sikt leder detta till ett ökat antal studerande inom komvux, främst grundläggande nivå. Ökad anhöriginvandring förväntas till följd av att fler stannar i Sverige vilket i sin tur leder till fler studerande inom vuxenutbildningen.

Utveckling av sfi-yrkesutbildning och övrig vuxenutbildning

Inom sfi har ämnesstudier med stöd av modersmålet, samverkan mellan teoretisk utbildning och arbetsplatsförlagt lärande med framgång prövats och verksamheten innehåller en potential för fortsatt utveckling under planperioden.

Utvecklingen inom sfi och övrig vuxenutbildning, framförallt när det gäller yrkesutbildning, sker till stor del i samverkan med stadsdelarna och även inom ramen för en i länet gemensam vuxenutbildningsregion.

Vux-peng och sfi-peng

Vux-peng och sfi-peng ska införas Stockholm. Upphandlingen kommer troligen att medföra en kostnadsökning jämfört med 2007 års nivå, de tidigare upphandlingarna gjordes redan 2003 respektive 2005. Kostnadsökningen kan i begränsad omfattning mötas med minskad utbildningsvolym, dock endast inom gymnasial vuxenutbildning eftersom kommunen är skyldig att erbjuda sfi, grundläggande vuxenutbildning och grundläggande särvox utifrån efterfrågan. Om de politiska direktiven kring ambitionsnivån ändras påverkas kostnaderna för komvux- och sfi-utbildningen.

Införandet av pengsystem ställer ökade krav på uppföljningsrutiner och kvalitetssäkring. Som ett stöd krävs en utveckling av nuvarande IT-system alternativt utveckling av ett nytt administrativt IT-system.

Fristående skolor inom vuxenutbildningen

En statlig utredning ska ta fram ett förslag om fristående skolor inom komvux, sfi och särvox. Kommunerna ska även i fortsättningen bestämma antalet platser och sköta intagningen. Skolverket ska ha tillsyn över vuxenutbildning som de fristående skolorna driver. Idag har kommunerna tillsynsansvaret och myndighetsutövningen inom vuxenutbildningen. Reglerna kan komma att träda i kraft 2009 eller 2010.

5.4 Gemensamt

Ökad tillströmning av nyanlända och flyktingar till skola och sfi

Den stora tillströmningen av nyanlända och flyktingar till följd av asyllagstiftningen fortsätter 2007 och förväntas vara lika hög under 2008. Detta ställer krav på att elever med kort varsel kan tas emot i grundskola, gymnasieskola och vuxenutbildning.

Infrastruktur för utvecklings- och kompetensutvecklingsinsatser

Utvecklings- och kompetensutvecklingsinsatser av pedagogisk personal är av central betydelse för Stockholms stad ur såväl skolutvecklings- som personalförsörjningsperspektiv. Det är ett viktigt redskap för kommunen och skollädaerna för att initiera och driva

utvecklingsfrågor. Det är också ett viktigt instrument för att anpassa den pedagogiska personalens kompetens i strävandet mot en högre måluppfyllelse i skolan.

Varje nivå ansvarar inom den egna budgeten för att genomföra de insatser som behövs inom det egna ansvarsområdet. Stadens skolor behöver dock aktivt stödjas och uppmuntras. Detta kan ske genom att utbildningsförvaltningen skapar och underhåller ett strategiskt infrastrukturstöd för skolornas aktiviteter. Infrastrukturen ska även ge förutsättningar för centralt riktade insatser inom ett antal prioriterade områden, närmast mot läsutveckling, matematik och betyg och bedömning. Utöver detta finns ett antal uttalade ambitioner/mål t.ex. praxisnära forskning, ledarutveckling (stöd för ledarskap), alternativa karriärvägar för lärare och VFU.

Infrastrukturen kan bestå av olika IT-tjänster t.ex. information via hemsidor, mötesplatser och informationsdatabaser, som på olika sätt fungerar som möjliggörare för kunskaps- och erfarenhetsutbyte. Infrastrukturen bör omfatta såväl kommunala som fristående skolor samt understödja en ökad självständighet för den enskilda skolenheten, i syfte att stärka den reella valfriheten.

Utveckling av IT i utbildningen och i administrationen

Nyttan med informations- och kommunikationstekniken är flerfaldig. För skolan som organisation kan tekniken bidra till utveckling av arbetsformer och verksamhet samt ökad kostnadseffektivitet. För de aktiva i skolan kan informationstekniken skapa nya former och processer för lärande och kommunikation.

Skolan möter nu och kommer allt oftare att möta elever med höga förväntningar på IT-stödet i skolan. De flitigaste användarna av IT och ett flexibelt lärande finns i den generation som växt upp med IT som en del av vardagen. För att klara dessa krav och på sikt också sänka den totala IT-kostnaden måste en mer standardiserad och sammanhållen IT-infrastruktur byggas upp - en infrastruktur som omfattar såväl kommunikationsnät som enskilda IT-arbetsplatser i skolorna. Detta behov av insatser under perioden sammanfaller väl med förslagen i "Översyn av stadens administration (ÖSA)". Stadsledningskontoret föreslår att staden snarast påbörjar samordningen av ett infrastrukturellt IT-stöd för hela staden, med sikte att en gemensam lösning skall skapas under 2009.

Till detta bör också föras insatser för att skapa en digitaliserad ärendehantering på skolor och i central administration. Det finns också behov av särskilda satsningar riktade mot utveckling av t.ex. digitala journalsystem för skolhälsovården och psykologverksamheten. Vidare finns under planeringsperioden behov av att överväga ett gemensamt elevadministrativt system samt kommunikationsplattform för verksamheterna under utbildningsnämnden.

Förvaltningen ska underlätta för samverkan mellan skolor. För att öka dataförtroendet inom skola och administration erbjuds examination i PIM, ett kompetensutvecklingsverktyg avseende Pedagogisk IT- och Mediekompetens.

Utveckling av internationella perspektiv

En satsning sker på projekt och initiativ med anknytning till EU, internationalisering och globalisering. Internationella perspektiv ska vara en integrerad del av skolornas övriga utvecklingsarbete. Stadens nya internationella strategi innebär bl.a. en förändring från att lära andra till att lära av andra och detta bör även genomsyra skolornas arbete genom ökat internationellt utbyte.

Elevskrivbordet

Elevskrivbordet gör det möjligt för elever i behov av särskilt stöd att via Internet nå sina kompensatoriska hjälpmedel när som helst och därigenom underlätta skolarbetet. Elevskrivbordet har tagits fram för gymnasieskolans elever men kommer också att kunna erbjudas elever i grundskolan. Elevskrivbordet har stor potential i framtiden som stöd för alla elever med olika typer av inlärningshinder.

Elevhälsa – tvärprofessionella insatser

Uppföljningen och utvärderingen av barns och ungdomars psykiska hälsa fungerar dåligt och det saknas idag ett helhetsgrepp över insatser mot psykisk ohälsa, en sammanhållen strategi och tydliga och uppföljningsbara mål.

Den psykiska ohälsan bland barn och unga visar inte heller några tecken på att avta, varför elevhälsopersonalens arbete tillsammans med skolans pedagoger för att erbjuda en bra miljö för lärande behöver fortsätta i oförminskad takt. Elevhälsan ska vara lättillgänglig för eleverna och finnas i skolmiljön. Elevhälsoarbetet ska vara förebyggande och integreras i skolans alla verksamheter. I elevhälsan bör ingå medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser.

Förebyggande och tidiga insatser för barn och unga kräver en ökad samordning och samverkan mellan föräldrar, skolhälsovård, skolans elevhälsa, socialtjänst, barnpsykiatri, mödravård och barnavårdscentral.

Lika villkor för offentliga och fristående skolor

Kommittédirektiv har antagits och en särskild utredare ska föreslå hur man på några områden ska ändra i lagstiftningen så att offentliga och fristående skolor ska kunna bedriva verksamhet på lika villkor. Utredaren ska överväga om det bör vara möjligt för en juridisk person som helt eller delvis ägs av en kommun att vara huvudman för en fristående skola och i så fall lämna förslag på reglering.

”Kommunala friskolor”

Regeringen öppnar också för att inleda försök med lokala styrorgan i skolan. Kommunala skolor bör kunna få bli självständigare gentemot sina kommunala huvudmän, så kallade kommunala friskolor. En del i ökad självständighet kan vara att en kommunal skola får en egen styrelse som stödjer rektor och skolledningen och som tar över en del beslut som idag fattas av kommunens olika ledningsorgan. Regler ska utarbetas under hösten 2007 och försöket ska kunna inledas under 2008.

5.5 Medarbetarna

Under den kommande treårsperioden beräknas sammanlagt ett ökat elevantal inom skolan. Av underlagen framgår att stadsdelarna i allmänhet under perioden inte bedömer att det ska uppstå några särskilda svårigheter med att rekrytera den personal skolan behöver. Man anger i en del fall behov av gemensam kompetensutveckling rörande konstaterade utvecklingsområden eller för en speciell grupp t.ex. personal inom särskolan. Många nämner omfattande satsningar på chefs-/ledarutveckling.

Någon stadsdel nämner problem med hög sjukfrånvaro på någon enhet, i övrigt tycks skolan ha en lägre sjukfrånvaro än övrig verksamhet inom stadsdelarna. Inom utbildningsförvaltningen är sjukfrånvaron också låg jämfört med staden i övrigt.

Elevantalsprognosen för gymnasieskola i egen regi pekar på en minskning av elevantalet med ca 900 elever under perioden. Ett sjunkande elevunderlag genererar normalt sett en övertalighet bland lärarna. Övertaligheten blir dock lägre än beräknat eftersom många pensionsavgångar sker. Nyrekrytering kan samtidigt behöva ske, även inom gymnasieskolan, om elevernas individuella val kräver annan kompetens än den befintliga.

För att kunna möta konkurrensen måste staden och utbildningsförvaltningen vara en attraktiv arbetsgivare. Nyckelfrågor inom personalområdet är kompetensförsörjning, chefsförsörjning (inklusive mångfaldsorienterad chefsrekrytering) samt frågor om villkor och förmåner t.ex. ökat inflytande över arbetstiden, flexibla arbetstidslösningar, kompetenssparande samt möjlighet att med löneavdrag spara i pensionsförsäkring.

Krav på kommunal motfinansiering för statliga medel för lärarfortbildning?

Regeringen kommer under två och ett halvt år, från höstterminsstarten 2007 till och med 2009, att satsa över två miljarder kronor på fortbildning för lärare. Regeringen har aviserat att flera insatser kommer att bygga på en motfinansiering från kommunen. Därför bör staden avsätta särskilda medel för denna satsning. Villkoren och omfattningen för staden är dock ännu oklar. Förvaltningen återkommer när närmare besked kan lämnas.

Prognos över personalkostnadsutvecklingen

Förvaltningen räknar, utifrån nuvarande arbetsmarknadsläge och med nu gällande löneavtal, med kostnadsökningar för löneöversynen 2007 med ca 14 mnkr per procent som lönerna ökar (från den 1 april, räknat på nuvarande organisation). Från och med 2008 beräknas kostnaderna bli ca 75 mnkr per procent som lönerna ökar. Detta senare belopp grundar sig på en bedömning av hur stor lönesumman kommer att vara i den nya organisationen.

6 Övriga redovisningar

Avgörande för nämndens ekonomi är de val av skola elever och föräldrar gör. Bilaga 2 innehåller för perioden 2007–2010 beräknat antal barn, elever respektive studerande i förskola i enskild regi, skolbarnsomsorg, grundskola, obligatorisk särskola, gymnasie-

skola, gymnasiesärskola, grundläggande vuxenutbildning, gymnasial vuxenutbildning samt svenska för invandrare.

I bilaga 3 framgår utvecklingen av schablonerna till pedagogisk verksamhet under de senaste fem åren och kostnadsutvecklingen för grundskola, gymnasieskola m.fl. skolverksamheter i staden samt i staden jämfört med landets samtliga kommuner.

En plan för upphandling och konkurrens kommer att upprättas under 2007. Alla bedömningar i detta underlag är med förbehåll för konsekvenser av avknoppning och konkurrensutsättning. Rationaliseringar kan komma att krävas som inte kan anges idag.

Lokal- och kapacitetsfrågor behandlas inte i detta underlag. De frågorna kommer att behandlas i lokalförsörjningsplanen i samband med VP2.

Bilagor

I. Obligatorisk bilaga

- 1.1 Förvaltningens/nämndens underlag till budget 2008 och plan 2009 och 2010
 - 1.2 Specifikation av väsentliga förändringar jämfört med kommunfullmäktiges plan 2008-2009
 2. Kostnader och intäkter för betydande projekt över 50 mnkr som ej är investeringar
 - 3.1 Nettoinvesteringar i ett tioårsperspektiv
 - 3.2 Kapitalkostnader i ett tioårsperspektiv
 - 4.a/4b Investeringsutgifter/ Investeringsinkomster
2. Antal barn, elever och studerande 2007-2010
 3. Schabloner och kostnadsutveckling
 4. Omvärldsbevakning – till Utbildningsnämnden